

Podrobný popis způsobu rozdělování mandátů ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR

(§ 48 až § 51 zákona č. 247/1995 Sb., ve znění účinném od 1. července 2021)

1. Zjistí se počet platných hlasů odevzdaných celkem ve všech volebních krajích pro všechny politické strany, politická hnutí a koalice (dále jen „volební strana“).
2. Celkový počet platných hlasů v republice se vydělí číslem 200 (tj. počtem mandátů = volených poslanců), výsledek zaokrouhlený na jednotky je republikové mandátové číslo.
3. Republikovým mandátovým číslem se dělí celkový počet platných hlasů odevzdaných v jednotlivých volebních krajích. Celá část takto vypočteného podílu je počtem mandátů, který připadá konkrétnímu volebnímu kraji.
4. Jestliže nebylo dle bodu 3 rozděleno všech 200 mandátů, případnou zbývající mandáty postupně těm volebním krajům, které měly po dělení republikovým mandátovým číslem největší zbytek. Při rovnosti zbytků rozhoduje los.
5. Na celorepublikové úrovni se zjistí, které kandidující volební strany nesplnily požadovanou hranici (uzavírací klauzuli) pro postup do rozdělování mandátů (skrutinia). Požadovaná hranice pro vstup do skrutinia závisí na počtu politických stran a hnutí, ze kterých se volební strana skládá:
 - a) pro samostatně kandidující politickou stranu nebo politické hnutí je zákonem určena hranice ve výši 5 % z celorepublikového počtu platných hlasů,
 - b) pro dvoučlennou koalici je zákonem určena hranice ve výši 8 % z celorepublikového počtu platných hlasů,
 - c) pro tříčlennou a vícečlennou koalici je zákonem určena hranice ve výši 11 % z celorepublikového počtu platných hlasů.

Pokud nepostoupí do skrutinia alespoň 2 volební strany, snižují se požadované hranice pro vstup do skrutinia o jedno procento.

6. K volebním stranám (a hlasům pro ně odevzdaným), které na republikové úrovni nezískaly potřebné procento z celkového počtu platných hlasů, se nadále nepřihlíží.
7. Volební strany, které na celorepublikové úrovni získaly potřebné procento z celkového počtu platných hlasů, postupují do I. skrutinia.

I. skrutinium

8. Součet platných hlasů odevzdaných ve volebním kraji pro volební strany, které postoupily do I. skrutinia, se vydělí počtem mandátů, které volebnímu kraji připadají podle bodů 3 a 4, zvětšeným o číslo 2. Výsledek zaokrouhlený na jednotky je krajské volební číslo.
9. Krajským volebním číslem se dělí celkový počet platných hlasů, který volební strana obdržela ve volebním kraji. Celá část takto vypočteného podílu je počtem mandátů, který volební straně ve volebním kraji přísluší v I. skrutiniu.
10. Jestliže bylo v bodě 9 přiděleno volebnímu kraji více mandátů, než volebnímu kraji přísluší podle bodů 3 a 4, odečtou se přebývající mandáty postupně těm volebním stranám, které ve volebním kraji vykázaly nejmenší zbytek po dělení krajským volebním číslem. Při stejném zbytku dělení se mandát odečte té volební straně, která získala ve volebním kraji menší počet platných hlasů, v případě rovnosti počtu platných hlasů rozhoduje los.
11. Mandáty, které po provedení postupu dle bodů 9 a 10 nebyly v I. skrutiniu přikázány žádné volební straně, se převádí do II. skrutinia.
12. Pokud by některá volební strana neměla na hlasovacím lístku tolik platných kandidátů, kolik mandátů jí dle bodů 9 a 10 ve volebním kraji přísluší, obdrží jen tolik mandátů, kolik platných kandidátů za ni ve volebním kraji kandiduje. Takto neobsazené mandáty se rovněž převádí do II. skrutinia.

II. skrutinium

13. Do II. skrutinia se převádějí zbytky hlasů po dělení krajskými volebními čísly z bodu 9. Nezískala-li volební strana v I. skrutiniu ve volebním kraji ani jeden mandát, pak se do II. skrutinia převádějí všechny platné hlasy pro ni ve volebním kraji odevzdané.

14. Součet všech platných hlasů převedených dle bodu 13 (ze všech volebních krajů a volebních stran, které postoupily do I. skrutinia) se vydělí počtem mandátů, které nebyly v I. skrutiniu přikázány, zvětšeným o číslo 1. Výsledek zaokrouhlený na jednotky je republikové volební číslo.
15. Republikovým volebním číslem se pro každou volební stranu dělí součet všech jejích zbytků hlasů převedený do II. skrutinia dle bodu 13. Celá část takto vypočteného podílu je počtem mandátů, který volební straně přísluší ve II. skrutiniu.
16. Jestliže nebyly v bodě 15 přikázány všechny mandáty, které se mají ve II. skrutiniu mezi volební strany rozdělit, přikáží se zbývající mandáty postupně těm volebním stranám, které vykázaly největší zbytek po dělení republikovým volebním číslem. Při rovnosti zbytků dělení se mandát přikáže té volební straně, která vstoupila do II. skrutinia s větším celkovým součtem zbytků hlasů z I. skrutinia, budou-li celkové součty zbytků hlasů z I. skrutinia taktéž shodné, přikáže se mandát té volební straně, která obdržela na celorepublikové úrovni větší počet platných hlasů, bude-li i tento počet platných hlasů shodný, rozhodne los.
17. Obdobným způsobem jako v bodě 16 se postupuje i v případě, má-li volební strana pro II. skrutinium méně platných kandidátů, než kolik mandátů jí bylo ve II. skrutiniu určeno. Nepřikázané mandáty se tedy rozdělují ostatním volebním stranám.
18. Jestliže bylo v bodě 15 rozděleno ve II. skrutiniu více mandátů, než se mělo volebním stranám přikázat, odečtou se přebývající mandáty postupně těm volebním stranám, které vykázaly nejmenší zbytek po dělení republikovým volebním číslem. Při stejném zbytku dělení se mandát odečte té volební straně, která obdržela na celorepublikové úrovni menší počet platných hlasů, bude-li i tento počet platných hlasů shodný, rozhodne los.
19. Ve II. skrutiniu se volebním stranám přidělí mandáty postupně do těch volebních krajů, ve kterých vykázaly největší zbytky po dělení krajským volebním číslem (bod 9). V případě rovnosti zbytků hlasů po dělení rozhoduje los.
20. **Mandáty se přidělují jednotlivým kandidátům volební strany** následovně (princip platí pro kandidáty zvolené v I. i II. skrutiniu):
 - a) mandáty jsou přidělovány kandidátům v pořadí, v jakém jsou uvedeni na hlasovacím lístku,
 - b) jestliže však některý z kandidátů získal takový počet přednostních hlasů, který činí nejméně 5 % z celkového počtu platných hlasů odevzdaných pro tuto volební stranu ve volebním kraji, případně mandát přednostně tomuto kandidátovi, tj. posouvá se v pořadí pro přidělení mandátu na první místo,
 - c) je-li kandidátů dle bodu 20 písm. b) více, případnou disponibilní mandáty těmto kandidátům postupně v pořadí podle nejvyššího počtu přednostních hlasů, je-li počet přednostních hlasů stejný, rozhoduje původní pořadí kandidáta na hlasovacím lístku,
 - d) všichni nezvolení kandidáti (tj. bez mandátu) volební strany, která ve volebním kraji ve volbách do Poslanecké sněmovny získala alespoň jeden mandát, se stávají náhradníky.
21. **Pořadí náhradníků** se stanovuje následovně:
 - a) náhradníky se stávají nezvolení kandidáti v pořadí, v jakém jsou uvedeni na hlasovacím lístku,
 - b) jestliže však některý z náhradníků získal takový počet přednostních hlasů, který činí nejméně 5 % z celkového počtu platných hlasů odevzdaných pro tuto volební stranu ve volebním kraji, stává se náhradníkem přednostně, tj. posouvá se v pořadí náhradníků na první místo,
 - c) je-li náhradníků dle bodu 21 písm. b) více, stanovuje se jejich pořadí podle nejvyššího počtu přednostních hlasů, je-li počet přednostních hlasů stejný, rozhoduje původní pořadí náhradníka na hlasovacím lístku.

V Praze dne 8. června 2021